

ریبوار کەریم وەلی

به پێی هەواوە کان، بپیارە لە هەفتەی داھاتوودا په‌رلەمانی کوردستان (په‌رلەمانی پارتی و یەکیتی) بۆ پتەوکردنی ئىزراەدەی گشتنی کورد لە سەر داخوازی فیدرالی، کۆبۇونەوەیەک بکات و دووپاتی ئەنۋە بکاتەوە كە گەل کورد سورە لە سەر ئەنۋە فیدرالىي دەھویت و باشترین چارەسەریش بۆ کیشەی میزرووی کورد لە عىراقدا و گونجاوترين شیوازى ژیان لە گەل عارەباندا، فیدرالیه. جاری بەر لە هەموو شیئەک دەخوازم بلیم کە په‌رلەمان بەم کارەی خۆی دەیسەلمىتی كە دەنگى خەلکى کوردستان و ئىزراەدەی ئەوان هېیج قیمه‌تیکى نییە، كە واش بیت بەراستى نازامن په‌رلەمان چۈن خۆی بە دەھەر استى ئەم خەلکە دەزانى، خەلکیک كە پرسى پتە كریت، كەواتا دەنگە کانیشى قیمه‌تى نییە. ئەگەر لە 1992 بپیارى فیدرالى دەرچوو و پرسیش بە خەلک نەكرا، ئىستا په‌رلەمان بۆی نییە بەھەوەسى خۆی لە جیاتى خەلکى کوردستان ئەم بپیارە نوی و پتەوتە بکاتەوە لە کاتىكدا بە دلنىيەيە دەتوانم بلیم ئەگەر ریفەرەندەمیکى ئازادانە بکریت بەشى هەرەزۆرى خەلک نە دەنگ بۆ ئەم په‌رلەمانە (بەو پیکەتەيە ئىستا) دەدەن و نە بۆ بپیارى فیدرالىيە كەشى!

په‌رلەمان 11 سالە لە زېر ھەر بیانوویە کەدا بیت خۆی نوی دەکاتەوە، ریك وەك ئەو بەرپسانەي كە سەر و سەمیلیان بۆیاغ دەکەن و تەحەددای زەمەن دەکەن، ملى لەبەر ملى زەمەن ناوە. په‌رلەمان رەھمەزى نەتەوەيىمانە، بەلام ئەنۋە بەو مانايە نییە كە شوينىڭ كە ئالىيەتى بپیار و ورگرتە بۆ سەلاندىنى ئىزراەد و بەشدارىي خەلک لە بپیارى سیاسىيەدا، بىي بە وەسیلەيەك بۆ مانوفەرى دەستەلاتى موتلەقى دوو حزب. مادام په‌رلەمان خۆی بە نوینەری راستەقینە خەلکى کوردستان دەزانى (كە من گومانم لەوە ھەيە خەلکى کوردستان وا بىر بکەندوو!) لە سەریەتى لازى كەمی ئەو قسەيە خۆی بىنېتە جى.

داخوازىي بە پەلەي ئەمرۆزى خەلکى کوردستان سەبارەت بە ئايىنەي سیاسىيەن ئەنۋەيە كە پرسىان پېپکریت. كۆریدۆزە کانى په‌رلەمان لە جیاتى ئەنۋە نوینەری خەلکىيان تىدایىت، تەزئىنى نوینەراني حزبە، نوینەرایتىي خەلک بە دەستەھەلبىرىن نییە، بە دەنگ ھەلبىرنە. ئەندامانى په‌رلەمان ئەمجارەيان لە جیاتى ئەنۋە تەلاقە کانى بپیارى فیدرالى نوی كەنۋە، با بىخەنە بەر دەنگى خەلک بىزانن چەند راستن! دەنگى مىللەت سەنگى مەحە كە نەك دەستى ئەوانەي كە خواخوايانە قەت ھەلبىزاردن نە كریتەوە و تا قىامى قىامەت لەو بەھەشتە لېي پال دەنۋە.

ئىنجا مەسەلەي دووھە مەسەلەي ھەلبىزاردنە كە پېپىستە بەزۇوتەن کات ئەنجام بدریت و کۆبۇونەوە کانى ئەو بارەيە په‌رلەمان وەك كۆبۇونەوە کانى لېزىنەي) تەنسىق و موتابەعە) ئى لى نەيدەت. ئەگەر قەرارە ھەلبىزاردن بکریت پېپىست بەم بگە و بەرەدەيە نییە، لە 1991 چۈن لە چاوتۇر كانىكدا بپیار درا و جىيە جىش كرا با ئەمجارەشيان نەگاتە دواي دامەزراندى (حکومەتى نىشتمانى عىراق)! ھەموو ھەولىيەك بخىتەگەر بۆ ئەنۋە تىكىراي باشورى كوردستان بەھەموو شارە و ناواچە کانى (بەكەر كوك و خانەقىن و تەنانەت موسلىش) لەم ھەلبىزاردنەدا بەشدار بن و هېيچ تەنازولىك لەو بارەيەو نە كریت. ياسايدە كى نوئى وا بۆ ھەلبىزارن دابىرىت كە رىزەي دىيارىكراو لە 1% زىاتر نەبى، تا ھەموو گروپ و رىكخراوه سیاسىيە کانى كوردستان شانسى بەشدارىيان ھەبى. تەمنى دەنگەر و كاندىدە کان كەم بکریتەوە تا ئەو پىر و پەككەوتانەي كە په‌رلەمانيان كردىتە دىيەخان، جىيى خۆيان بەدەنە خەلکى گەنج لە كورسیيە کانى په‌رلەمانى داھاتوو كورسیي رەمزى بۆ ھەرەيەك لە بەشە کانى دىكەي كوردستان دايىرىت، تا لە بىرمان بیت كە دەبى رۆزىكىش ئەوان ئازاد بن.

ئەو رۆزە رەنگىي ھەموو مان شانازى بەوە بکەين كە په‌رلەمانغان ھەيەو په‌رلەمان بەس ھى تو ئۆ نىيەو ھى منىشە!

Rebwari2001@yahoo.com

تىبىنى كوردستان نىت:

ئەم نووسىنە بىر و بۆچۈنى نووسەرە كەيەتى، كوردستان نىت لېي بەرپىيارنىيە.